



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII  
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: [cncd@cncd.org.ro](mailto:cncd@cncd.org.ro)

**HOTĂRÂREA NR. 615  
din 13.11.2008**

**Dosar nr.:** nr. 472/2008

**Petiția nr.:** nr. 8589 din data 17.06.2008

**Petent:** M B V

**Reclamat:** Cotidianul „Evenimentul zilei” și S F

**Obiect:** afirmații cu caracter defăimător la adresa locuitorilor din Oltenia și Moldova, publicate de cotidianul „Evenimentul Zilei”- ediția online.

**I. Numele, domiciliul sau reședința părților**

**I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților**

I.1.1. M B V cu domiciliul în

**I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului**

I.2.1. Cotidianul „Evenimentul zilei”, cu sediul în Bd. Dimitrie Pompeiu, nr.6, sector 2, București

I.2.2. S. P

**II. Obiectul sesizării**

2.1. Petentul solicită constatarea existenței unor fapte de discriminare prin publicarea unor afirmații defăimătoare la adresa locuitorilor din Oltenia și Moldova în ediția online a cotidianului „Evenimentul Zilei”.

**III. Descrierea presupusei fapte de discriminare**

3.1. Petentul arată că în ediția online a cotidianului „Evenimentul zilei” ([www.expres.ro](http://www.expres.ro), [www.evz.ro](http://www.evz.ro)), nerespectându-se legislația în vigoare, se publică afirmații defăimătoare la adresa locuitorilor din Oltenia și Moldova.



3.2. Petentul susține că nu este un caz izolat, astfel de afirmații se fac în mod regulat. În plus, deși teoretic comentariile care nu respectă legea ar trebui oprite (ele trebuind validate de un moderator), nimeni și nimic nu împiedică publicarea unor atare mesaje.

#### **IV. Procedura de citare**

4.1. Urmare sesizării înregistrate sub nr. 8589 din 17.06.2008, prin adresa cu nr. 8907 din 25.06.2008, Colegiul Director a solicitat punctul de vedere al Cotidianului „Evenimentul zilei”.

4.2. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.3. Cotidianul „Evenimentul zilei” nu a transmis un punct de vedere cu privire la obiectul petiției.

4.4. Prin adresa înregistrată cu nr. 12775 din 02.10.2008 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată cu nr. 12790 din 02.10.2008 a fost citat Cotidianul „Evenimentul zilei”, prin reprezentant.

4.5. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 14.10.2008. La termen s-a prezentat reprezentantul cotidianului „Evenimentul Zilei”. Petentul a comunicat punct de vedere în scris înregistrat cu nr. 13135 din 14.10.2008.

#### **V. Susținerile părților**

##### **Susținerile petenților**

5.1.1. Petentul arată că în ediția online a cotidianului „Evenimentul zilei” ([www.expres.ro](http://www.expres.ro), [www.evz.ro](http://www.evz.ro)) se publică afirmații defăimatoare la adresa locuitorilor din Oltenia și Moldova. În opinia sa, libertatea de exprimare este unul dintre cele mai prețioase drepturi câștigate ca urmare a Revoluției din anul 1989 și este garantat prin Legea fundamentală a țării, Constituția. Însă, din nefericire, în numele acestui drept, au loc fapte reprobabile de natură să aducă atingere atât drepturilor fundamentale (demnitate și egalitate), cât și prevederilor Constituției.

5.1.2. Petentul arată că astfel de afirmații se fac în mod regulat în ediția online a Cotidianului „Evenimentul zilei”. În plus, deși teoretic comentariile care nu respectă legea ar trebui oprite (ele trebuind validate de un moderator), nimeni și nimic nu împiedică publicarea unor atare mesaje. Nu este doar regretabil, ci și ilegal faptul că unele opinii publicate în media online pun etichete pe criterii regionale (moldoveni tâmpiți, olteni proști), generând false conflicte.

5.1.3. Petentul consideră acest fapt ca reprezentând discriminare pe criterii regionale și solicită Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării



să ia măsurile ce se impun în temeiul prevederilor art. 2 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.1.4. În susținerea afirmațiilor sale petentul prezintă, pentru edificare, câteva mesaje ale numitului P S și ale altor persoane: a) Moldovenii de P S : „La cât sunt ăștia de *tâmpiți* nu mă mai miră nimic! Mă uluiește însă nesimțirea acestor excroci (H , I , S etc). Sigur moldovenii nu au uitat cârnații de ziua lui S ! Doamne ce s-ar face România fără *atâția tâmpiți?*”, b) Chiar nu inteleg! De P S : „Nu este zi, în care în Moldova să nu fie un viol de minore! *Or fi moldovenii bețivi și proști* dar oare fetițele astea sunt chiar așa inocente? Violul este contagios....? sau le-o fi drag și lor.....”, c) Păi moldovenii ..... de P S : „Când este să ia de pomană, pe *țigani și pe moldoveni*, nici dracu nu-i întrece! Cu munca este mai greu.... Eu propun însă, să li se facă niște umbrare că mai este puțin și începe marea beție, că se face vinul și Dumnezeu știe dacă mai apucă să intre în casă....”, d) Se știe că oltenii sunt.... de P S , „Se știe bine că *oltenii sunt ori proști făcuți grămadă*, ori sclipitor de deștepți (accidente genetice), majoritate scandalagii și puși pe căpătuială fără muncă.... Defrișările masive se datoresc tocmai acestor caracterizări. Statul trebuie să împădurească urgent toată zona deșertificată, care se extinde. Altfel acolo are să fie un început de Sahara”, e) Va miră? De P S : „Este vorba de *nesimțirea specifică nației!* Dacă era vorba de o sticlă de băutură, sărea toată Moldova!!!”, f) Foarte bine! De P S : „Nu ei și Oltenii *sunt proștii țării* care și după 20 de ani votează cu comuniștii? Să-i mănânce fripții!”

## Sustinerile cotidianului Evenimentul Zilei, prin reprezentant

5.2.1. Reclamata, prin reprezentant dl. D A , redactor ediție online, arată că ediția în format electronic a cotidianului „Evenimentul Zilei” utilizează un mecanism automat de filtrare a unor cuvinte injurioase sau triviale însă este posibil ca unele sintagme să nu fie filtrate.

5.2.2. Din acest punct de vedere, filtrarea implică în unele cazuri extinderea termenilor care pot fi utilizați pe forum, prin care se poate aduce atingere demnității sau prin care se instigă la violență. Acest lucru are ca scop tocmai prevenirea unor asemenea situații.

5.3.3. De asemenea, arată că au fost stabilite un set de reguli pentru discuțiile pe forum pe care participanții trebuie să le respecte. În cazul în care nu se respectă aceste reguli, mesajele pot fi șterse sau cenzurate.

## VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. În fapt, față de obiectul petiției dedus soluționării, Colegiul Director ia act că acesta vizează afirmațiile publicate în ediția online a Cotidianului „Evenimentul zilei” la adresa persoanelor din Moldova și Oltenia.



6.2. În drept, Colegiul Director reține că în cazul de față ne raportăm la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratănd pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

6.3. Pe de altă parte, dreptul la libertatea de exprimare este garantat în Constituția României, care prevede în art. 30 alin. (1) și (6) că "(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. Însa libertatea de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 trebuie coroborată cu alin.2 din art. 30 care prevede în mod expres că „(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.”

6.4. În aceeași argumentație trebuie subliniat faptul că Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice - ratificat de România la 9.XII.1974 – prevede în art. 19 paragraful 3. că "exercitarea drepturilor prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol (dreptul la libertatea de exprimare) comportă îndatoriri și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice". Astfel, se poate concluziona faptul că dreptul la liberă exprimare nu este un drept absolut și că exercitarea lui trebuie realizată în anumite condiții, de altfel stabilite în considerarea și pentru protejarea demnității persoanei.

6.5. În cadrul sistemului instituțional regional de protecție a drepturilor omului, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în Art.10 că: "orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare" însă precizează în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: "exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora."

6.6. Într-o formulă sintetică, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că numai prin respectarea „îndatoririlor și responsabilităților” ce-i revin, presa își îndeplinește funcția esențială într-o societate democratică, fără a depăși anumite limite, mai ales în privința reputației și drepturilor altor persoane, având misiunea de a comunica informații de interes public, în înțelesul dat acestei noțiuni în jursiprudența sa. (vezi CEDH, 6 februarie 2001, Tammers



c. Estonia, Recueil 2001-I, para.62, Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentariu pe articole, Vol.I Drepturi și Libertăți, Ed. All Beck, 2005)

6.7. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că **“libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență (de opinia publică) ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.”** (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

6.8. În acest sens, “Presa joacă un rol esențial într-o societate democratică. Deși nu trebuie să depășească, între alte limite, și pe aceea a protecției reputației altora, **este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes public.** (CEDO, 26 noiembrie 2001, cauza Observer și Guardian vs. United Kingdom, parag.59, cauza Bladet Tromso and Stensaas v. Norway, parag.59, 24 iunie 2004, cauza Von Hannover vs. Germany, parag.58). Obligației presei de a transmite astfel de informații și idei i se adaugă dreptul publicului de a le primi. Dacă nu ar fi așa, presa nu ar putea să-și îndeplinească rolul său vital de ‘câine de pază public’. (CEDO, între altele, cauza Thorgeirson vs. Islanda, cauza Bladet Tromso and Stensaas vs. Norway, cauza Dichand and others v. Austria, cauza Prisma Press v. France).

6.9. Subiectul de interes public a fost definit în jurisprudența de contencios european drept orice **„chestiune care afectează viața comunității”** (CEDO, cauza Lingens vs. Austria). Interesul public nu se rezumă la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privesc comunitatea. „Nu există nici un precedent juridic pentru a distinge... între discuția politică și discuția asupra altor subiecte de interes public” (Decizia CEDO, cauza Thorgeirson vs. Islanda). „...A lipsi publicul de informații asupra funcționării serviciilor publice înseamnă a ignora un drept fundamental într-o democrație.” (Decizia CEDO, cauza Observer și Guardian vs. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord).

6.10. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura bună funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discuții a chestiunilor de interes general, și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra. În acest sens, atunci când este pusă în discuție libertatea discursului „politic” înțeles în sensul cel mai larg, marja de apreciere a autorităților este foarte redusă.



6.11. În reținerea acestei marje de apreciere a autorităților cu privire la libertatea de exprimare sunt luate în considerare și elemente legate de calitatea specifică pe care o poate avea autorul discursului (ziarist, politician membru al opoziției, funcționar public etc) sau persoană lezată (politician, funcționar public, magistrat, persoană privată etc.) precum și mijlocul prin care a fost difuzat mesajul (presa scrisă, televiziune, radio etc.). Astfel în cazul autorului, care este ziarist sau politician membru al opoziției și care își exprimă ideile și opiniile cu privire la aspecte politice, politicieni, funcționari publici etc, marja de apreciere este restrânsă iar protecția libertății de exprimare este maximă. În cazul autorului, funcționar public sau persoană privată care își exprimă opinia sau ideile cu privire la aspecte ce privesc o altă persoană privată, marja de apreciere este întinsă și protecția libertății de exprimare este restrânsă.

6.12. Raportându-ne la aspectele care fac obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul Director constată că acestea vizează conținutul unor afirmații postate pe forumuri de discuții, la adresa [www.expres.ro](http://www.expres.ro) respectiv [www.alegerilocale2008.ro](http://www.alegerilocale2008.ro). În acest sens, Colegiul observă ca afirmațiile care sunt supuse analizei, aparțin în fapt unor persoane care postează propriile observații cu privire la articolele de presă publicate de cotidianul „Evenimentul Zilei”. Din acest punct de vedere se impune observația că afirmațiile care fac obiectul plângerii deduse soluționării nu aparțin jurnaliștilor ori autorilor articolelor publicate de cotidianul „Evenimentul Zilei” cât persoanelor care au postat comentarii, în nume propriu, pe forumul de discuții disponibil la adresa [www.expres.ro](http://www.expres.ro). În speța, petentul indică pe P S ca fiind autorul afirmațiilor cu caracter defăimător la adresa persoanelor din Moldova și Oltenia.

6.13. Din acest punct de vedere, Colegiul observă că afirmațiile în speță, reprezentând comentariile și observațiile personale ale autorului, sunt postate pe forumul de discuții ca reacție la subiectele prezentate în articolele de presă publicate. Astfel, se prezintă comentariile reclamatului în contextul unor articole precum: „Grupul S H vrea din nou șefia primăriei Bacău” - 14.05.2008, „Fetița de 11 ani abuzată de tatal bețiv” - 14.07.2008, „Român arestat în Bulgaria și extradat în SUA pentru fraudă pe internet” - 23.07.2008, „Suceava 100 de familii vor să li se dărâme casele deși nu au fost afectate de inundații” - 22.08.2008, „Aventuri la Londra, Prima zi în capitala Angliei m-a dezamăgit” - 16.07.2008, „Mai trivial decât furtul și crima” din 29.10.2008, „Migrația vă exploda în Banat și Oltenia” – 13.05.2008, „Desertul românesc crește cu pepene” – 30.08.2008, „Furtul unei săbii vechi de 3000 de ani” – 27.06.2008, „Mașina de 100000 de euro incendiată” – 25.08.2008, „Oltenii lei sau mitiței” -26.05.2008, „O fată s-a înecat sub ochii martorilor care faceau poze” – 7.08.2008, „De ce plătim pe gigacalorie mai mult decât face” 0 14.06.2008.

6.14. Față de aceste aspecte, Colegiul director reține că în speță nu este pusă în discuție libertatea presei, respectiv a jurnalistului în domeniul presei scrise, unde marja de apreciere a autorităților naționale se circumscrie interesului unei societăți democratice de a permite presei să își joace rolul indispensabil de “câine de pază” și să își exercite aptitudinea de a da informații cu privire la problemele de interes general (Vezi Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea în cauza Tromso și Stensaas împotriva Norvegiei, parag. 59, între



altele, cauza Thorgeirson vs. Islanda, cauza Bladet Tromso and Stensaas vs. Norway, cauza Dichand and others v. Austria, cauza Prisma Press v. France).

6.15. Or, în prezenta cauză sunt puse în discuție opiniile unor persoane private care vizează aspecte corelative subiectelor relatate în presa scrisă prin intermediul unor articole publicate în ediția online a cotidianului „Evenimentul Zilei”. Astfel cum a stabilit și Curtea Europeană în jurisprudența sa, în cazul autorului, persoană privată care își exprimă opinia sau ideile cu privire la aspecte ce privesc o altă persoană privată sau alte chestiuni de interes public, marja de apreciere este întinsă și protecția libertății de exprimare este restrânsă spre deosebire de cazul autorului care este ziarist sau politician, membru al opoziției și care își exprimă ideile și opiniile cu privire la aspecte politice, politicieni, funcționari publici etc, unde marja de apreciere este restrânsă iar protecția libertății de exprimare este maximă.

6.16. Referindu-ne la afirmații care pot face obiectul unor plângeri deduse soluționării, astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a statuat în jurisprudența sa, este necesară constatarea existenței/inexistenței afirmațiilor precum și examinarea întregului complex de împrejurări în care cuvintele au fost rostite. Utilizarea unor sintagme precum „țigan/țigani”, „rom/romi”, „homosexuali”, „sidos” „cioară/ciori”, etc., referitoare la anumite categorii de persoane trebuie analizate contextual raportate la întreg, având în vedere modul și locul în care au fost făcute, motivul, declarațiile, articolele, publicațiile, titlul articolelor cât și conținutul acestora, punctele de vedere ale celor care le-au scris sau prezentat, modul și contextul în care au fost făcute precum și impactul, efectul acestora. (vezi în acest sens Hotărârea nr. 212 din 02.09.2005 privind folosirea expresiilor „homosexual”, Hotărârea nr.323 din 28.11.2005, privind afirmații de genul „romi expulzați din statele civilizate, din cauza infracțiunilor comise. Ei ne fac de râs...”, Hotărârea nr.9 din 17.01.2006 privind folosirea expresiilor „țigani”, Hotărârea nr. 165 din 06.06.2006 privind afirmații la adresa minorității maghiare, Hotărârea nr.251 din 07.06.2006 privind afirmații de genul „cioară” etc.).

6.17. Din acest punct de vedere, Colegiul observă că petentul a evidențiat afirmațiile care, sunt în opinia sa defaimătoare, respectiv discriminatorii, între altele: „La cât sunt aștia de **tâmpiți** nu mă mai miră nimic!...Sigur moldovenii nu au uitat cârnații de ziua lui S ! Doamne ce s-ar face România fără **atâția tâmpiți**?; „Or fii moldovenii **bețivi și proști** dar oare fetitele astea sunt chiar așa inocente?;”**Oltenii și moldovenii?** Munca este grea, mai ușor este cu **furatul!**”, „Când este să ia de pomană, pe **țigani și moldoveni**, nici dracu nu-i întrece! Cu munca este mai greu...”, „...când vii din „**fundul Moldovei**”,...cum să-ți placă? Unde este **beția de dimineața până dimineața, bățiile și scandalurile** din sate?Nicăieri nu este ca-n Moldova!...”, acest partid ar fi trebuit să dispară demult din viața politică a României dar cum în această țară trăiesc **olteni și moldoveni**, PSD-ul se vrea la guvernare...”, „...despre **olteni**, lăsați să plece...sunt destul de **mulți proști** care rămân! În plus nici nu se omoară cu munca, doar cu zaibărul și bățiile!...”, „Se știe bine că **oltenii sunt ori proști făcuți gramadă, ori sclipitor de deștepti (accidente genetice), majoritate scandalagii și puși pe căpătuială fără muncă...**”, „...**tâmpiți mai sunteți!**...”,



„spune oltean! Și gata! Invidie, agresivitate! Aștia sunt, dar sunt ai noștri!...”, „Care mandrie tov. Olteni? Este adevărat că vă place să vă lăudați și să fiți șefi, dar fără minte tot nimic nu puteți face, fiindcă Coandă și Brâncuși, la voi sunt accidente genetice”, „este vorba de nesimțirea specifică nației”, „nu ei și oltenii sunt proștii țării care și după 20 de ani votează cu comuniștii! Să-i mănânce fripți!”

6.18. Colegiul director observă că afirmațiile care sunt supuse analizei vizează în special anumite sintagme asociate sau nu, în mod direct sau indirect cu apartenența generică a persoanelor dintr-o anumită regiune a României, în speță Oltenia și Moldova. În legătură cu aceste persoane, în anumite contexte comentariile respectiv afirmațiile imputate au în vedere asocierea cu sintagme precum tâmpiți, bețivi, proști, scandalagii, puși pe căpătuială, fără minte, nesimțire, etc. Aceste expresii pot fi privite ca ofensive sau insultatoare însă analiza per se a termenilor folosiți nu poate fi privită izolat ca incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.19. Unele afirmații încearcă să inducă implicit o legătură de cauzalitate între apartenența unor persoane la o regiune din România (oltenii și moldovenii) și activitatea infracțională („Oltenii și moldovenii! Munca este grea, mai ușor este cu furatul!”) Acesta afirmație trebuie însă privită în contextul articolului de presă intitulat „Român arestat în Bulgaria și extradat în SUA pentru fraudă pe internet” din 23.07.2008. Acest articol prezintă informații cu privire la un craiovean în vârstă de 22 de ani, judecat în SUA pentru fraude pe internet, pe care le-a recunoscut și alte 37 de persoane învinuite în proces. Reclamatul încearcă de asemenea să inducă indirect o legătură între apartenența la regiune a unor persoane (olteni) și starea de lenevie în contextul articolului intitulat „Migrația va exploda în Banat și în Oletenia” din 13.05.2008. Tema principală a articolului este ipoteza potrivit căreia rata migrației ar putea crește în următoarele 12 luni mai ales în Banat și în Oltenia, (reclamatul afirmă: „Că pleacă bănățenii este o pierdere uriașă ptr. România! Despre olteni, lăsați să plece....sunt destul de mulți proști care rămân! În plus nici nu se omoară cu munca, doar cu zaibărul și bătăile! Păcat că se vor întoarce repede...”)

6.20. Pe de altă parte, Colegiul observă articolul intitulat „Deșertul românesc crește cu pepene”, publicat în 30.08.2008 cu privire la schimbările climatice, defrișările abuzive și metodele greșite de exploatare a culturilor ce accelerează fenomenul deșertificării. Articolul atrage atenția asupra faptului că efectele majore ale fenomenului vor deveni vizibile încă din 2015 și se vor manifesta între altele, în special în Oltenia. Pe forumul de discuții sunt publicate un număr de 5 comentarii disponibile la adresa <http://www.evz.ro/articole/detalii-articol/818327/Desertul-romanesc-creste-cu-pepene/>, unde reclamatul a postat observațiile sale: „Se știe bine că oltenii sunt ori proști făcuți gramadă, ori sclipitor de deștepti (accidente genetice), majoritate scandalagii și puși pe căpătuială fără muncă.....Defrișerile masive se datoresc tocmai acestor caracterizări. Statul trebuie să împădurească urgent zona deșertificată, care se extinde. Altfel acolo are să fie un început de „Sahara,”

6.21. Din acest punct de vedere, coroborând aspectele reținute mai sus, Colegiul Director consideră că se întrunesc elementele discriminării astfel cum





este prevăzută în art. 2 alin. 5 din O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Potrivit art. 2 alin.5 "Constituie hărțuire orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv". Hărțuirea reprezintă o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.

6.22. În acest sens, reținem că în materia legislației nediscriminare, astfel cum este transpus aquis-ul communautaire, pentru a ne găsi în situația unei fapte de hărțuire este necesară întrunirea cumulativă a elementelor constitutive acesteia. Astfel, fapta de victimizare se circumstantiază într-un comportament care poate îmbraca diferite forme. Formularea textului cuprinde sintagma „orice comportament”. Sintagma „orice comportament” denotă intenția legiuitorului de a cuprinde o arie largă de comportamente, și nu una restrictivă, ceea ce permite reținerea unor calificări diferite în practică, și care pot să varieze de la caz la caz, circumscrise sub forma unor afirmații exprimate prin cuvinte, verbal sau în scris, gesturi, acte sau fapte etc.

6.23. Mobilul sau cauza comportamentului este determinat de un criteriu interent, care este în mod expres prevăzut de legiuitor, într-o listă neexhaustivă, având în vedere că textul de lege prezintă într-o enumerare cu caractere determinat criteriul de „rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant”. Caracterul neexhaustiv este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturată criteriilor exprese. Sintagma „sau orice alt criteriu”, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt element nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea formei de discriminare denumită ca hărțuire.

6.24. Manifestarea comportamentului pe baza oricăruia dintre criteriile prevăzute de lege „duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest element constitutiv al hărțuirii, permite reținerea acelor comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest aspect este cu atât mai evident cu cât însăși Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, definește hărțuirea în art. 2 alin.3 ca „un comportament nedorit pe bază de etnie sau rasă care are ca scop sau ca efect violarea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensiv.”



6.25. Includerea hărțuirii ca formă de discriminare în aquis-ul comunitaire și transpunerea acestuia în legislația națională este extrem de importantă. Discriminarea nu se manifestă per se, doar sub forma unor prevederi normative sau practici, dar și sub forma comportamentelor care crează un impact asupra mediului în general, variind de la violența fizică la remarci sau afirmații cu caracter rasist, până la ostracizare generală. Această formă de discriminare aduce atingere demnității sub aspect psihic și emoțional persoanelor aparținând unei minorități sau alteia. (vezi „A comparison between the EU Racial Equality Directive and the Starting Line” in I.Chopin and J.Niessen, The Starting line and the Incorporation of the Racial Equality Directive into National Laws of the EU Member States and Accession States, 2001, pag. 26, 27.)

6.26. Dincolo de premisele liberei discuții a unor chestiuni de interes public, dreptul la libertatea de exprimare nu poate fi disociat în mod absolut de anumite responsabilități. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice prevede în art. 19 paragraful 3. că “exercitarea drepturilor prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol (dreptul la libertatea de exprimare) comportă îndatoriri și răspunderi speciale. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în Art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” însă precizează în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații) ori idei ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.” În același sens, Constituția României prevede în art. 30 alin. (1) și (6) că “(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. Însă libertatea de exprimare, din perspectiva alin.1 al art. 30 trebuie coroborată cu alin.2 din art. 30 care prevede în mod expres că „(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.”

6.27. Or, Colegiul este de opinie că argumentele invocate ce constituie opinia reclamatului legate de persoanele de cetățenie română care locuiesc în regiunea Olteniei sunt de natură a intra sub incidența prevederilor art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000, republicată. În opinia Colegiului director, apartenența sau proveniența unei persoane dintr-o anumită regiune a țării nu poate fi privită ca relevantă în legătură directă cu dezvoltarea firească, devreme ce între comportament sau atitudine și regiunea de proveniență a unei persoane nu poate exista un raport de cauzalitate.

6.28. Inducerea ideii de notorietate sau de fapt irefutabil că „oltenii sunt ori proști grămadă, ori sclipitor de deștepți, nota bene „accidente genetice” reprezintă formularea unei prejudecăți prin natura sa eronată și defavorabilă. Dealtfel, Colegiul observă că această idee este întărită subsecvent printr-un stereotip, de genul „majoritatea sunt scandalagii și puși pe căpățuială fără muncă”, afirmații de natură a duce la crearea unui cadru cel puțin ofensiv, în



sensul art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Faptul că aceste caracteristici ale persoanelor provenind din Oltenia ar determina „defrișerile masive”, sunt esențialmente discriminatorii.

6.29. Însă raportat la obiectul plângerii, Colegiul Director este de opinie că faptele imputate, în speță comportamentul analizat nu aparține cotidianului „Evenimentul Zilei” cât autorului afirmațiilor. Or, Colegiul director este în imposibilitate de a identifica persoana care a săvârșit fapta, devreme ce postările pe internet sunt în fapt anonime, fiind asumate printr-un pseudonim, care nu poate duce sub aspect tehnic decât la identificarea eventuală a unui utilizator generic de calculator.

6.30. Desigur, Colegiul Director este de opinie presa scrisa nu poate fi exonerată de responsabilitate decât în anumite condiții. Astfel cum a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, disocierea ziaristului în prezentarea unor opinii sau idei rasiste, spre exemplu, este de natură a justifica protecția libertății sale de exprimare și de transmitere a unor informații, nu și în ceea ce privește autorii ideilor sau opiniilor rasiste. (vezi decizia Curții Europene în cazul Jersild v. Danemarca, în cazul Glimmerveen și Hagenbeek v. Olanda, în cazul Kunen v. Germania etc) Însă responsabilitatea trebuie raportată și la mijloacele tehnice puse la dispoziția publicului larg prin intermediul forumurilor de discuții, ce permit postarea comentariilor, în esență prin asigurarea exprimării ideilor, opiniilor, gândurilor etc. Astfel, prin asigurarea cadrului tehnic și informatic de liberă exprimare prin observații, comentarii sau reacții la subiectele prezentate în presa scrisă, un cotidian ce publică și ediție online, ar trebui să asigure și mijloacele tehnice raportat la îndatoririle și responsabilitățile speciale ce derivă din libertatea de exprimare, de natură a preveni abuzurile de limbaj ce pot prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și dreptul la propria imagine.

6.31. Din acest punct de vedere, Colegiul director ia act de faptul că „Evenimentul Zilei” dispune de un sistem electronic de filtrare automată a termenilor sau sintagmelor cu conținut injurios, ofensator sau trivial. De asemenea, Colegiul ia act ca administratorul site-ului online a făcut publice reguli de comunicare pe forumurile puse la dispoziție de [www.evz.ro](http://www.evz.ro) iar nerespecarea acestora au ca efect ștergerea sau modificarea mesajelor. Astfel, potrivit regulamentului, sunt stabilite următoarele reguli disponibile publicului larg la adresa [http://www.evz.ro/content/display-content/regulament\\_forum/](http://www.evz.ro/content/display-content/regulament_forum/): „- Nu se utilizează un limbaj indecent. Injuriile de orice fel nu sunt permise; - Nu sunt permise mesajele antisociale; cele care incită la acțiuni ilegale, la violență sau xenofobie;- Nu sunt permise postările care conțin discriminări, indiferent dacă acestea se referă la sex, vârstă, religie, orientare sexuală; - Toate mesajele exprimă doar punctul de vedere și opiniile autorilor acestora; - Postarea unui mesaj pe unul din forumurile puse la dispoziție înseamnă acceptarea tacită a conținutului acestui regulament. Orice abatere de la acest regulament va duce la ștergerea sau modificarea mesajului postat”.

6.32. Colegiul director a reiterat în nenumărate rânduri în jurisprudența sa că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată având în vedere că discriminarea în sine este un



afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop însă și în situația în care nu vizează, are ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratatul pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa. Potrivit art. 1 din O.g. nr. 137/2000, republicata „În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. (2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate...” 4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația sa respecte principiile enunțate la alin. (2).

6.33. Luând act de faptul ca „Evenimentul Zilei” a dispus utilizarea mijloacelor pentru asigurarea unui regulament ce permite exercitarea dreptului la libertatea de exprimare cât și prevenirea abuzului de limbaj și având în vedere complexitatea acestui proces, Colegiul Director recomandă cotidianului să depună în continuare diligențele necesare pentru a asigura implementarea efectivă a acestui regulament în vederea asigurării dreptului la libertatea de exprimare corelativ dreptului de a nu fi supus discriminării.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu majoritate de voturi** (6 pentru, 1 împotriva) ale membrilor prezenți la ședință,

#### **COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:**

1. Aspectele sesizate, în parte, constituie acte de discriminare conform art. 2 alin.5, din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Recomandă cotidianului „Evenimentul Zilei” să depună în continuare diligențele necesare pentru a asigura implementarea efectivă a regulamentului propriu în cadrul forumurilor, în vederea asigurării dreptului la libertatea de exprimare corelativ dreptului de a nu fi supus discriminării;

3. Clasarea dosarului;

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

5. O copie a hotărârii se va transmite dlui. M. B. V. cu domiciliul în

6. O copie a hotărârii se va transmite cotidianului „Evenimentul zilei”, cu sediul în Bd. Dimitrie Pompeiu, nr.6, sector 2, București

#### **VII. Modalitatea de plată a amenzii**

Nu este cazul



### VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

#### Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

COMȘA Corina Nicoleta – Vicepreședinte 

GERGELY Dezideriu – Membru 

HALLER Istvan – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru 

PANFILE Anamaria – Membru 

TRUINEA Roxana Paula – Membru 

VASILE Ana Monica - Membru 

**Data redactării 05.12.2008**

Red. G.D., Tehnored. A.P., 4 exemp.

**Notă:** prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

